

LPT9100042632

JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZAVOD ZA VARNOST KULTURNE DEDIŠČINE	
Prejeto	06-06-2017
Ulovsodna št.	Reši

Številka: 35102-0784/2014-7-IV

Datum: 05.06.2017

Javni zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine (v nadaljevanju: ZVKDS), Območna enota Ljubljana, Tržaška 4, 1000 Ljubljana, izdaja na podlagi 1. točke drugega odstavka 84. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11, 30/11-Odl.US, 90/12, 111/13 in 32/16; v nadaljevanju: ZVKD-1), na zahtevo Javnega podjetja Ljubljanska parkirišča in tržnice, d.o.o., Kopitarjeva ulica 2, Ljubljana (v nadaljevanju: investitor), v zadevi izdaje kulturnovarstvenih pogojev naslednje

KULTURNOVARSTVENE POGOJE

I. Investitor mora za sanacijo ostrešja in zamenjavo strešne kritine na Plečnikovih tržnicah, na naslovu Adamič-Lundrovo nabrežje 5, Ljubljana, parcelna št. 153/73, 153/75, k.o. Ljubljana - mesto, po projektni nalogi št: DN 2006063/2017, ki jo je pripravil Center za materiale in konstrukcije, nosilec naloge: Jože Kos, u.d.i.gr., marec 2017, ki predstavlja poseg v spomenik Ljubljana-Plečnikove tržnice (EŠD 8822), izpolniti naslednje kulturnovarstvene pogoje:

1. Pred kakršnimi koli posegi na nosilni konstrukciji ostrešja je potreben detajlni pregled ostrešja celotnih Plečnikovih tržnic (arkad in nekdanje cvetličarne) ter mnenje statika.
2. Izdelati je potrebno posnetek obstoječega stanja pritličja, podstrešja, ostrešja in strehe (tlorisi, vzdolžni in prečni prerez).
3. Dela na arkadah se lahko izvaja fazno ob materialni preverbi obstoječih strešnikov in njihovi morebitni ponovni uporabi.

Konstrukcija ostrešja

4. Predhodno je potrebno preveriti statično in protipotresno varnost nosilnega sistema ob upoštevanju zamenjave vseh strešnikov.
5. Ob natančnem pregledu strešne nosilne konstrukcije se določi morebitne zamenjave nujno potrebnih delov ostrešja, v nasprotnem primeru se izvede le najnujnejše ureditvene posege.
6. Ostrešje se lahko sidra v obstoječ nosilni sistem. Novih horizontalnih povezovalnih AB vezi ni dopustno izvesti na način, ki bi vplival na podobo in spreminjale višino strešne konstrukcije.
7. Konstrukcija se lahko ojača in poveže z jeklenimi ali lesenimi nosilci.
8. Zamenjati je potrebno poškodovano rezervno kritino pod strešniki.
9. Enokapne strehe arkad nimajo žlebov, razen odtočnih cevi na dvokapnih strehah lož, ki so speljani na enokapnico arkad. Ob zadnjih posegih v devetdesetih letih je bila kritina preložena, zato je potrebno preveriti na kamnitem vencu v kapi, če je izveden žleb kot je razvidno v prvotnih Plečnikovih načrtih. V kolikor žlebu ni, se le ta ne izvede.
10. Vidne dele ostrešja se očisti in zaščiti proti vodi.
11. Zaščitijo se tudi vsi možni vhodi v ostrešje proti pticam, namestijo se tudi špice proti golobom.

Strešniki

12. Izdelati je potrebno posnetek polaganja strešnikov v zaključkih na slemenu, na bočnem zaključku in na zaključku v kapi.
13. Izdelati je potrebno shemo vseh različnih strešnikov s prikazom lokacije v tlorisu.
14. Izdelati je potrebno natančen geometrijski posnetek različnih obstoječih strešnikov za dokumentacijo in izdelavo kalupov.
15. Definirati je potrebno tehnološki postopek izdelave novih strešnikov in izdelati vzorčni model po izbrani recepturi.
16. Izvesti je potrebno laboratorijske preiskave strešnikov v poskusni seriji, preveriti geometrijo oblike, preveriti mehanske lastnosti in vodotesnost. Odgovorni konservator potrdi vzorec strešnikov.

Podstrešje

17. Morebiti dotrajana toplotna izolacija na podstrešju se lahko odstrani in nadomesti z novo ustrezno dimenzionirano novo toplotno izolacijo.
18. Predvidi naj se pohodni del podstrešja (OSB plošče) za potrebe servisiranja.

Splošno

19. Odgovorni konservator ZVKDS bo izvajal konservatorski nadzor nad deli in reševal probleme skupaj z izvajalcem, nadzorom in projektantom na terenu z vpisom v gradbeni dnevnik.
20. Projektno dokumentacijo za posege, ki bo upoštevala v izreku navedene kulturnovarstvene pogoje in že izdelan konservatorski načrt, mora investitor ali pooblaščenec poslati v pregled in potrditev (PGD, PZI in popis del).
21. Posege na spomeniku lahko izvaja le tisti izvajalec, ki ima vsaj tri primerljive reference na spomenikih, potrjene s strani ZVKDS.

II. Kulturnovarstveni pogoji prenehajo veljati po poteku dveh let od njihove pravnomočnosti.

III. Stroški organu v tem postopku niso nastali; investitor sam krije svoje stroške postopka.

Obrazložitev:

Prvi odstavek 28. člena ZVKD-1 določa, da je za posege v spomenik treba pridobiti kulturnovarstveno soglasje. To je treba pridobiti tudi za posege v vplivno območje spomenika, če to obveznost določa akt o razglasitvi, in za posege v registrirano nepremično dediščino, če to obveznost določa prostorski akt. Za posege, za katere je predpisano gradbeno dovoljenje, se kulturnovarstveno soglasje izdaja kot projektno soglasje v skladu s predpisi, ki urejajo graditev. Po 29. členu ZVKD-1 je treba pred izdajo kulturnovarstvenega soglasja pridobiti kulturnovarstvene pogoje ZVKDS.

ZVKDS, Območna enota Ljubljana, je dne 23.5.2017 prejel zahtevo investitorja za pridobitev kulturnovarstvenih pogojev za sanacijo ostrešja in zamenjavo strešne kritine, ki predstavlja poseg v spomenik. Investitor je zahtevi priložil projektno dokumentacijo, navedeno v I. točki izreka.

Kulturnovarstveni pogoji za poseg v spomenik ali vplivno območje spomenika se določijo v skladu z aktom o razglasitvi spomenika ali z določbami prostorskega akta. V skladu s to določbo velja za spomenik Ljubljana - Plečnikove tržnice (EŠD 8822) varstveni režim, določen v prvem, tretjem, petem in sedmem odstavku 56. člena *Odloka o razglasitvi del arhitekta Jožeta Plečnika v Ljubljani za kulturne spomenike državnega pomena (Uradni list RS, št. 51/09, 88/14 in 19/16)*, ki določa:

56. člen

(1) Za vse kulturne spomenike velja splošni varstveni režim, ki med drugim določa:

- celostno ohranjanje imenovanih varovanih elementov spomenika,
- zagotavljanje ustrezne namembnosti celote in posameznih enot skladno z varovanimi vrednotami spomenika in prvotnimi namembnostmi,
- podreditev vseh posegov v spomenik in njegove enote ohranjanju spomenika v obliki, legi, gabaritih, konstrukciji, materialih, strukturi in barvni podobi,

- prepoved spreminjanja varovanih elementov spomenika; če je spomenik ali njegov varovani del okrnjen, je treba zagotoviti povrnitev v prvotno stanje na stroške povzročitelja,
- prepoved postavljanja ali gradnje trajnih ali začasnih objektov v območju spomenika, vključno z nadzemno infrastrukturo in nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito funkcioniranje, ohranjanje in prezentacijo spomenika in skladni s kulturnovarstvenimi pogoji pristojnega zavoda,
- ohranjanje vedut na spomenik in s ali iz spomenika na okolico,
- redno vzdrževanje spomenika in njegovih delov ter neposredne okolice.

(3) Za kulturne spomenike z etnološkimi vrednotami dodatno velja varstveni režim, ki določa ohranjanje namembnosti posameznega spomenika, za kakršno je bil projektiran ali se je do zdaj uveljavila kot najprimernejša.

(5) Za kulturne spomenike z umetnostnimi oziroma arhitekturnimi vrednotami dodatno velja varstveni režim, ki določa ohranjanje vseh ovrednotenih likovnih značilnosti zunanosti in notranosti posameznih enot ter Plečnikove avtorsko zasnovane opreme, kjer je ta del posamezne enote, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti.

(7) Za kulturne spomenike z naselbinskimi vrednotami dodatno velja varstveni režim, ki določa:

- varovani so osnovna parcelacija enot, gabariti objektov in oblike streh ter značilni sistemi gradnje (gostota, odnosi, tipi),
- varovana je nezazidljivost odprtih javnih prostorov,
- varovani so Plečnikova avtorsko zasnovana stavbna oprema, ulične fasade in strehe v njihovi materialni pojavnosti in barvni skladnosti,
- varovani sta prometno pretočna ulična in cestna mreža, namenjena mešanemu prometu, prednostno pešcev,
- varovana je zgodovinsko, etnološko in arhitektonsko utemeljena ter oblikovno skladna namembnost javnih prostorov (trgov, parkov, zelenic),
- varovani so avtorski elementi urbane opreme (mestnega pohištva) z značilno funkcijo, materiali in detajli oblikovanja. Mestno pohištvo, izdelano po Plečnikovih načrtih, ne sme biti nameščeno zunaj površin, kjer je bilo prvotno, razen kjer je to dovoljeno na podlagi predhodnega soglasja pristojnega zavoda.

Za vplivno območje spomenika Ljubljana – Plečnikove tržnice (8822) velja naslednji varstveni režim (9. odstavek 56.člena), ki določa:

- ohranjanje obstoječega nepozidanega odprtega prostora in tradicionalne rabe prostora, kjer je to nujno za ohranjanje integritete kulturnega spomenika,
- prepoved gradnje in postavitev začasnih objektov na območju obstoječih odprtih prostorov, zlasti zelenic, parkovnih površin in vrtov, razen v primerih, kadar so ti nujni za učinkovitejše ohranjanje in rabo spomenika, njegovo boljšo dostopnost in prezentacijo,
- dopustne so s kulturovarstvenimi pogoji usklajene celovite parkovne ureditve ali manjši vrtnoarhitekturni posegi,
- izjemoma so dopustne s kulturovarstvenimi pogoji usklajene nujne, predvsem podzemne komunalne, prometne, energetske in telekomunikacijske ureditve,
- prilagoditev morebitnih nadomestnih gradenj v vplivnem območju v gabaritih in funkciji spomeniku,
- ohranjanje vedut na spomenik in s ali iz spomenika na okolico.

ZVKDS je glede na predpisan varstveni režim izrekel naslednje kulturnovarstvene pogoje, in sicer je pri pogojevanju oblike strešnikov, višinskega gabarita, konstrukcije in materiala, izhajal iz določila navedenega v tretji (3) alineji prvega (1) odstavka 56. člena, ki določa ohranjanja spomenika v obliki, legi, gabaritih, konstrukciji, materialih, strukturi in barvni podobi. Hkrati je izhajal iz prve (1) in tretje (3) alineje sedmega (7) odstavka 56. člena, ki določata da je varovana osnovna parcelacija enot, gabariti objektov in oblike streh ter značilni sistemi gradnje, da je varovana Plečnikova avtorsko zasnovana stavbna oprema, ulične fasade in strehe v njihovi materialni pojavnosti in barvni skladnosti.

Tretji odstavek 29. člena ZVKD-1 določa, da lahko ZVKDS s kulturnovarstvenimi pogoji določi zahteve glede strokovne usposobljenosti izvajalcev specializiranih del. ZVKDS je zato določil, da lahko dela izvaja le izvajalec s referencami del na spomenikih, ki so primerljive in potrjene s strani ZVKDS.

ZVKDS je na podlagi vsega navedenega odločil, da je predlagani poseg investitorja mogoč v obsegu in na način, kot je določen v izreku teh kulturnovarstvenih pogojev.

Investitor mora na izvedeno projektno dokumentacijo, ki upošteva pogoje te odločbe, v skladu z 28. členom ZVKD-1 pridobiti kulturnovarstveno soglasje. Zahtevi za izdajo soglasja mora priložiti projekt za izvedbo (PZI) z detajli in popisom del, v katerem so upoštevani vsi kulturnovarsveni pogoji in konsevatorski načrt.

V skladu s prvim odstavkom 30.a člena ZVKD-1 kulturnovarstveni pogoji prenehajo veljati po poteku dveh let od njihove pravnomočnosti. Če se ta rok izteče v času postopka izdaje kulturnovarstvenega soglasja, se čas veljavnosti kulturnovarstvenih pogojev podaljša do pravnomočne odločitve o kulturnovarstvenem soglasju.

Stroški postopka:

Prvi odstavek 113. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 - UBP, 105/06, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13) določa, da gredo stroški, ki nastanejo organu ali stranki med postopkom ali zaradi postopka, v breme tistega, na katerega zahtevo se je postopek začel. Ker se ta odločba izdaja na zahtevo investitorja, je ZVKDS odločil, da investitor sam krije svoje stroške postopka, stroški organa pa bremenijo ZVKDS.

Ta odločba je takse prosta (22. točka 28. člena Zakona o upravnih taksah, Uradni list RS, št. 106/10 – UPB4 in 32/16; v nadaljevanju: ZUT).

POUK O PRAVNEM SREDSTVU:

Zoper to odločbo je v 15 dneh od dneva vročitve dovoljena pritožba, o kateri bo odločalo Ministrstvo za kulturo. Pritožba se pošlje po pošti ali se vloži neposredno ali ustno na zapisnik na Javni zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine, Metelkova 4, 1000 Ljubljana. Šteje se, da je pritožba vložena pravočasno, če je bila na naslov ZVKDS poslana zadnji dan roka s priporočeno pošto pošiljko. Pritožba je takse prosta (22. točka 28. člena ZUT).

Postopek vodila:

Irena Vesel
univ.dipl. ing.arh.
konservatorska svetovalka

Odločil:

Boris Vičič
univ.dipl. arheolog
konservatorski svetovalec

Vročiti:

Investitorju: Javno podjetje Ljubljanska parkirišča in tržnice, d.o.o., Kopitarjeva ulica 2,
Ljubljana – OSEBNO